

Organizarea evaluării (continue) în didactica limbajului specializat

**Mariana Golovaci
Elena Hodinitu**

Acest articol abordează și propune cititorului posibilități de formulare a itemilor/ sarcinilor de evaluare, menite să faciliteze însușirea eficientă a lexicului de specialitate în cadrul orelor de limbă română /limbă franceză.

Evoluând de la concepția tradițională asupra evaluării, ce putea fi situată în finalul învățării, evaluarea este mai mult decât un proces final sau paralel cu învățarea. „Este un act organic care se integrează în același proces de învățare, creând relații interactive și circulare”[1]. Studentul/individul în timp ce învață, efectuează repetate procese de valorizare și de apreciere critică, ce-i servesc ca bază pentru luarea deciziilor orientative în propria-i formare și dezvoltare.

Activitățile de ajustare fac din evaluare o procedură formativă, care urmărește să-l perfecționeze pe student și nu să-l judece. Aceste activități sunt garanțiile unei pedagogii a succesului, „ale unui studiu care, renunțând la orice concepție elitistă, se atașează cu tenacitate de funcția sa democratică de promovare optimă a fiecărui individ” [2].

Privită ca parte integrantă și esențială a procesului de învățare și formare, evaluarea este scindată, în plan teoretic, în diverse tipuri: *sumativă, de certificare, continuă, curentă, formativă, formatoare, etc* [3].

Evaluarea sumativă este evaluarea generală a asimilării unei materii, care intervine în momente precise (la finele semestrului sau a anului de învățământ) și realizează o constatare în privința succesului sau a eșecului. Testul aplicat la finele unei teme de proporții, teza semestrială sau examenul prezintă mostre de asemenea evaluări. În cazul lor, evaluăm gradul de atingere a

obiectivelor de referință, care generează obiective de evaluare clare (sunt evaluări ce asigură promovarea).

Recomandabile în didactica limbajelor specializate, pe lângă evaluarea *sumativă*, ar fi evaluarea *continuuă* și cea *formativă*. Evaluarea continuuă are o arie de acoperire mai vastă - și ca modalități de evaluare și ca subiecte pe care se va centra evaluarea. În opoziție cu evaluarea sumativă, evaluarea continuuă (curentă sau permanentă) este prezentă pe tot parcursul activității de instruire și oferă prin diverse strategii și tehnici aplicate de profesor – un *feedback* relevant în legătură cu eficiența demersului didactic desfășurat.

Întrebările inerente explicațiilor în grupele de studenți, sarcinile imediat următoare, realizarea temelor pentru acasă, probele curente, gradul de implicare în discuții, etc. – toate sunt părți ale evaluării continue.

Este un proces „nonstop”, o comunicare didactică permanentă dintre profesor și student, din care ambii obțin informații despre efectele acțiunii lor.

Evaluarea continuuă este mai vastă decât cea formativă, ea incluzând și culegerea de date despre ceea ce știu și ce pot face deja studenții - un moment deosebit de important pentru organizarea ulterioară a demersului. De exemplu: nu este obiectivul activității *Studentul va putea citi și traduce un text în limba română/limba franceză*, dar în momentul când constatăm, că acest obiectiv nu a fost atins la timpul oportun sau a fost atins la limită, trebuie luate măsurile de rigoare.

De asemenea, în evaluarea continuuă putem face observări asupra lecturilor și intereselor studenților, care vor putea fi utilizate și pe care ne putem sprijini, fără ca lecția să aibă anume acest obiectiv. În caz de necesitate, putem redirecționa activitatea, reorganiza demersul, analizând și interpretând *feedback*-ul. Acest proces trebuie să înlătore, pentru student, stresul evaluării și implicit frica de notă. Dacă se va atinge acest deziderat, studentul

și profesorul, în colaborare, vor ști ce nu merge perfect și vor proiecta ce trebuie făcut pentru succesul academic al studentului.

Proiectând itemii pentru evaluare, determinăm, mai întâi, nivelul activității intelectuale, o operație intelectuală sau un întreg complex de operații adiacente pe care intenționăm să le evaluăm. Și în această ordine de idei, ne-ar interesa următoarele niveluri:

- **cunoașterea;**
- **înțelegerea;**
- **aplicarea;**
- **sinteza.**

Pentru **evaluarea gradului de cunoaștere** se pot folosi itemi de tipul:

Definește noțiunea/termenul...

Găsește în text echivalentul termenului...

Definește două sensuri ale cuvântului...

Evaluarea gradului de înțelegere poate fi realizată prin itemii de genul/tipul:

Reformulează enunțul...

Continuă fraza prin...

Exprimă în termenii proprii ideea...

O altă cale este discuția /interogarea în plen sau frontală. Avantajul acesteia este că studenții se pot completa; cei care nu și-au dat seama pot să afle și să elucideze anumite situații. Aici, însă, există riscul să nu putem aprecia fiecare student în parte, doar ne vom documenta asupra stării generale a grupei.

Evaluarea gradului de aplicare a cunoștințelor acumulate poate fi realizată prin următoarele sarcini:

Describe procesul... utilizând verbe la imperativ.

Bifează varianta corectă de răspuns și argumentează-ți opțiunea.

Acordă în gen și număr...

Evaluarea gradului de a sintetiza cunoștințele acumulate este o procedură mai complexă și are o pondere considerabilă. În acest caz evaluăm un produs finit, prezentat în variantă orală sau/și scrisă, ne facem o impresie despre acest produs finit, dar în „interior” intenționăm să urmărim și corectitudinea utilizării termenilor de specialitate, și relevanța aspectelor abordate și coerența logică a concluziilor și originalitatea ideilor, și, nu în ultimul rând, corectitudinea expresiei sau coerența prezentării orale. În acest sens, este recomandabil portofoliul, cu condiția că acesta să aibă o structură de interior clară; să conțină materiale elaborate și prezentate succint cu informații de ultimă oră. Se mai pot folosi sarcini de tipul:

Exprimă-ți opinia...

Dezvoltă subiectul...

Comentează afirmația...

Important e că evaluarea în grupele de studenți să se facă permanent, fără excese, iar odată aplicată, o strategie eficientă trebuie să dea elaborări didactice experimentate și utile colegilor.

Bibliografie:

1. Crenguța-Lăcrămioara, Oprea, *Pedagogia. Alternative metodologice interactive*, București, Ed. Universității din București, 2003.
2. Michel, Minder, *Didactica funcțională: Obiective, strategii, evaluare*, Chișinău, Cartier, 2003.
3. Cosovan, Olga, Cartaleanu, Tatiana, Sclifos, Lia, *Evaluarea în cheia gândirii critice. Învățământ universitar.*, Chișinău, CE Pro Didactica, 2005, p.62.